

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 5. elokuuta 2016
(OR. en)

11646/16

ESE 1

SAATE

Lähettiläjä:	Euroopan komission pääsihteerin puolesta Jordi AYET PUIGARNAU, johtaja
Saapunut:	4. elokuuta 2016
Vastaanottaja:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, Euroopan unionin neuvoston pääsihteeri
Kom:n asiak. nro:	COM(2016) 494 final
Asia:	KOMISSION KERTOMUS NEUVOSTOLLE Kahdestoista kertomus 29. huhtikuuta 2004 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 866/2004 täytäntöönpanosta ja sen soveltamisesta 1. tammikuuta ja 31. joulukuuta 2015 välisenä aikana aiheutuneesta tilanteesta

Valtuuskunnille toimitetaan oheisena asiakirja COM(2016) 494 final.

Liite: COM(2016) 494 final

Bryssel 4.8.2016
COM(2016) 494 final

KOMISSION KERTOMUS NEUVOSTOLLE

Kahdestoista kertomus 29. huhtikuuta 2004 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 866/2004 täytäntöönpanosta ja sen soveltamisesta 1. tammikuuta ja 31. joulukuuta 2015 välisenä aikana aiheutuneesta tilanteesta

{SWD(2016) 281 final}

KOMISSION KERTOMUS NEUVOSTOLLE

Kahdestoista kertomus 29. huhtikuuta 2004 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 866/2004 täytäntöönpanosta ja sen soveltamisesta 1. tammikuuta ja 31. joulukuuta 2015 välisenä aikana aiheutuneesta tilanteesta

Liittymisasiakirjan pöytäkirjassa nro 10 olevan 2 artiklan mukaisesta järjestelystä annettu neuvoston asetus (EY) N:o 866/2004¹, jäljempänä 'vihreää linjaa koskeva asetus', tuli voimaan 1. toukokuuta 2004. Siinä määritellään ehdot, joiden mukaisesti EU:n lainsäädäntöä sovelletaan henkilöiden, tavaroiden ja palvelujen liikkumiseen Kyproksen tasavallan hallituksen tosiasialliseen hallintaan kuuluvien ja sen hallintaan kuulumattomien alueiden välisen linjan yli. Kyseisten sääntöjen tehokkuuden varmistamiseksi niiden soveltaminen on ulotettu koskemaan näiden alueiden ja Yhdistyneen kuningaskunnan suvereniteettiin kuuluvan itäisen tukikohta-alueen, jäljempänä 'itäinen tukikohta-alue', väliin jäävää raja- aluetta.²

Tämä kertomus kattaa 1. tammikuuta ja 31. joulukuuta 2015 välisen ajanjakson.

Raportointijaksolla komissio muutti vihreää linjaa koskevan asetuksen liitettä I lisäämällä siihen kaksi uutta ylityspaikkaa, Derýneian ja Léfka–Aplíkin.³

Komissio on jatkanut rakentavaa vuoropuhelua asetuksen täytäntöönpanosta Kyproksen tasavallan viranomaisten, tukikohta-alueen hallinnon ja Kyproksen turkkilaisen kauppakamarin kanssa.

1. HENKILÖIDEN LINJANYLITYS

1.1. Ylitykset hyväksytyissä ylityspaikoissa

Asetus muodostaa vakaan oikeudellisen kehyksen kyproslaisten, muiden EU:n jäsenvaltioiden ja kolmansien maiden kansalaisten liikkumiselle vihreän linjan, jäljempänä 'linja', yli hyväksytyissä ylityspaikoissa. Vuonna 2015 linjan ylittäneiden kyproksenturkkilaisten määrä kasvoi, kun taas linjan ylittäneiden kyproksenkreikkalaisten määrä laski hieman.

Kyproksen tasavallalta saatujen tietojen mukaan raportointijakson aikana 534 879 kyproksenkreikkalaista henkilöä (edellisenä vuonna 589 906) ja 189 027 kyproksenkreikkalaista ajoneuvoa (edellisenä vuonna 200 562) ylitti linjan hallituksen hallinnassa olevilta alueilta Kyproksen pohjoisosaan ja 1 055 130 kyproksenturkkilaista henkilöä (edellisenä vuonna 927 141) ja 382 621 kyproksenturkkilaista ajoneuvoa (edellisenä

¹ EUVL L 161, 30.4.2004, s. 128. Asetus, sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna 15. heinäkuuta 2013 annetulla neuvoston asetuksella (EU) N:o 685/2013 (EUVL L 196, 19.7.2013, s. 1), tunnetaan vihreää linjaa koskevana asetuksena.

² Ks. vihreää linjaa koskevan asetuksen johdanto-osan 3 kappale.

³ Komission täytäntöönpanoasetus (EU) 2015/1472, annettu 29. heinäkuuta 2015 (EUVL L 225, 28.8.2015, s. 3–4).

vuonna 346 495) ylitti linjan Kyproksen pohjoisosasta hallituksen hallinnassa oleville alueille.⁴

Muiden EU:n kansalaisten kuin kyproslaisten ja kolmansien maiden kansalaisten linjanylitykset vähenivät merkittävästi. Kyproksen tasavallan poliisilta, jäljempänä 'CYPOL', saatujen tietojen mukaan muut EU:n kansalaiset kuin kyproslaiset ja kolmansien maiden kansalaiset ylittivät linjan raportointijaksolla 491 860 kertaa (edellisenä vuonna 732 856). Valtaosa näistä ei-kyproslaisten (pääasiassa matkailijoiden) ylityksistä (71 % eli 351 299 ylitystä) tapahtui Ledra Streetin ylityspaikassa.

Edellä mainitut CYPOLin luvut eivät kuitenkaan sisällä tietoja henkilöistä ja ajoneuvoista, jotka tulivat Kyproksen pohjoisosasta ja ylittivät linjan *Pergamosin* ja *Strovilian* ylityspaikoissa.⁵ Itäisen tukikohta-alueen mukaan 115 335 kyproksenkreikkalaista ylitti linjan Kyproksen pohjoisosaan (edellisenä vuonna 108 893) ja 389 412 kyproksenturkkilaista ylitti linjan toiseen suuntaan (edellisenä vuonna 273 607). Muita EU:n kansalaisia kuin kyproslaisia ja kolmansien maiden kansalaisia, jotka ylittivät linjan itäisellä tukikohta-alueella sijaitsevien ylityspaikkojen kautta kumpaan tahansa suuntaan, oli 258 810.

Ylityspaikoissa työskentelevän CYPOLin henkilöstön määrä väheni 69:ään vuonna 2015 (72 vuonna 2014).

Kyproksen turkkilaisyhteisön keräämien tietojen mukaan kyproksenkreikkalaisten ylitykset hallituksen hallinnassa olevilta alueilta Kyproksen pohjoisosaan lisääntyivät sekä henkilöiden (907 329) että ajoneuvojen (313 498) osalta. Tiedoista käy ilmi, että linjan toiseen suuntaan ylittäneiden kyproksenturkkilaisten henkilöiden (1 589 339) ja ajoneuvojen (642 043) määrä lisääntyi sekin. Ulkomaalaisia, jotka ylittivät linjan hallituksen hallinnassa olevilta alueilta Kyproksen pohjoisosaan, oli 1 164 131.

Linjanylityksiin ei vuonna 2015 liittynyt välikohtauksia. Kyproksen tasavallan viranomaiset eivät kuitenkaan päästä EU:n kansalaisia kuljettavia kyproksenturkkilaisia linja-autoja edelleenkaan hallituksen hallinnassa oleville alueille.

Raportointijaksolla Kyproksen tasavallan viranomaiset ottivat ylityspaikoilla käyttöön tehostetun valvonnan yleisen turvallisuustilanteen takia.

Toukokuussa 2015 Kyproksen turkkilaisyhteisö kumosi eräät vihreän linjan kautta Kyproksen pohjoisosaan tapahtuvia ylityksiä koskevat vaatimukset yksipuolisena luottamusta lisäävänä toimenpiteenä, vaikkei sitä edellytetäkään vihreää linjaa koskevassa asetuksessa.

Kyproksella olevien YK:n valvontajoukkojen (UNFICYP) tuella uskonnonharjoituksen helpottamista jatkettiin, mikä mainitaan tammikuussa 2016 päivätyssä YK:n pääsihteerin

⁴ Kyproksen tasavallan viranomaiset eivät tilastoi kyproksenkreikkalaisten paluuta hallituksen hallinnassa oleville alueille eivätkä kyproksenturkkilaisten paluuta Kyproksen pohjoisosaan.

⁵ Vihreää linjaa koskevassa asetuksessa ei säädetä raportointivelvollisuudesta kyseisen liikenteen osalta.

raportissa⁶. Uskonnollisten johtajien ja uskonnon harjoittajien linjanylityksiä helpotettiin edelleen.

1.2. Laiton muuttoliike linjan yli ja turvapaikanhakijat

CYPOLin luvut vuodelta 2015 osoittavat, että linjan Kyproksen pohjoisosasta hallituksen hallinnassa oleville alueille laittomasti ylittäneiden määrä kasvoi. Vuonna 2015 heitä oli 1 290 (970 vuonna 2014, 1 043 vuonna 2013 ja 1 265 vuonna 2012).⁷ CYPOLin mukaan lisäyksen todennäköinen syy on Syyriasta tulevat turvapaikanhakijat.

Linjanylityksen jälkeen pysäytettyjen laittomien siirtolaisten yleisimmät lähtömaat olivat Syyria (757), Pakistan (111), Somalia (63), Intia (50) ja Georgia (38).

Näistä 1 290 laittomasta tulijasta 1 049 (eli 81 %) on hakenut kansainvälistä suojelua Kyproksen tasavallassa. Heistä valtaosa (745) on syyrialaisia.

Laittomat tulijat pysäytetään yleensä linjalla suoritettavissa tarkastuksissa ja lentoasemalla heidän pyrkiessään poistumaan Kyprokselta tai poliisiasemalla heidän pyytäessään kansainvälistä suojelua.

CYPOLin arvio siitä, ovatko tulijat saapuneet hallituksen hallinnassa oleville alueille ylittämällä linjan laittomasti, perustuu samoihin kriteereihin kuin aikaisempinakin vuosina eli lähinnä tulijoiden asiakirjoihin sisältyviin tietoihin, näiden omiin lausuntoihin ja muunlaiseen näyttöön.

Arvion perusteella lähes kaikki tulijat, jotka linjan laittomasti ylitettyään oli pysäytetty hallituksen hallinnassa olevilla alueilla, olivat aiemmin saapuneet Kyproksen pohjoisosaan Turkin alueelta.

Kyproksen turkkilaisyhteisö on ilmoittanut komissiolle, että Kyproksen pohjoisosassa on ryhdytty toimiin laittoman maahanmuuton estämiseksi. Saatujen tietojen mukaan vuonna 2015 evättiin pääsy Kyproksen pohjoisosaan 3 181 henkilöltä⁸ ja lisäksi 642 henkilöä⁹, jotka oli otettu kiinni Kyproksen pohjoisosassa, palautettiin Turkin alueelle, jossa he olivat oleskelleet viimeksi ennen saarelle saapumista.

Molempien yhteisöjen edustajat tapaavat säännöllisesti YK:n alaisessa rikosasioita käsittelevässä teknisessä komiteassa (TCCCM). Yhteisöt käyttävät edelleen aktiivisesti komitean jatkeeksi aiemmin perustettua yhteistä viestintätoimistoa (Joint Communications Room), joka tarjoaa foorumin rikosasioita koskevalle tietojenvaihdolle.

⁶ YK:n pääsihteerin kertomus UNFICYP:stä (S/2016/11), 6.1.2016.

⁷ Jotta linjan yli kulkevista laittomista muuttovirroista saataisiin kattava kuva, olisi hyödyllistä saada tiedot myös niiden henkilöiden määrästä, jotka yrittivät ylittää linjan mutta joita ei päästetty hallituksen hallinnassa oleville alueille. Näitä tietoja ei ole kuitenkaan saatavilla, koska Kyproksen tasavalta ei pidä virallisia tilastoja tähän ryhmään kuuluvista henkilöistä.

⁸ Määrästä 1 802 oli syyrialaisia, 325 turkkilaisia, 184 irakilaisia, 136 iranilaisia ja 76 turkmenistanilaisia.

⁹ Määrästä 233 oli turkkilaisia, 82 syyrialaisia, 36 turkmenistanilaisia, 41 moldovalaisia ja 15 nigerilaisia.

CYPOL on kuvannut yhteistyötä muiden hallintoyksikköjen ja itäisen tukikohta-alueen hallinnon kanssa erittäin hyväksi.

Itäinen tukikohta-alue

Laiton muutto Kyproksen pohjoisosasta itäisen tukikohta-alueen kautta on kaiken kaikkiaan vähentynyt hieman. Vuonna 2015 otettiin kiinni seitsemän linjan laittomasti ylittänyttä henkilöä.¹⁰ Linjanylitys evättiin 1 353 henkilöltä¹¹. Suurimman ryhmän muodostivat Turkin kansalaiset. Muut ulkomaalaiset olivat Venäjältä, Yhdysvalloista, Syyriasta ja Iranista, ja he saapuivat Kyproksen pohjoisosan kautta. Kyseiset henkilöt ohjattiin Ágios Dométiosin ylityspaikkaan maahantulon käsittelemiseksi Kyproksen tasavallan asiassa soveltamien vaatimusten mukaisesti.

Tukikohta-alueen virkamiehet pitävät yhteistyötään Kyproksen tasavallan kanssa edelleen erinomaisena.

Ylityspaikkojen ulkopuolella tukikohta-alueen poliisi suorittaa satunnaisesti riskeihin ja tiedusteluun perustuvaa partiointia laittoman maahantulon torjumiseksi. Tätä partiointia täydennetään tukikohta-alueen tullin ja sotilasvoimien suorittamalla partioinnilla.

Paikallisilla asukkailla ja maanviljelijöillä on *Pergamosin* kylässä ja sen läheisyydessä useita luvattomia ylityspaikkoja, joita on erityisen vaikea valvoa. Kuten aiemmissa kertomuksissa on todettu, nämä luvattomat ylityspaikat ovat edelleen ongelma, johon olisi löydettävä ratkaisu vuoden 2003 liittymisasiakirjan¹² pöytäkirjassa nro 3 olevan 5 artiklan 2 kohdan mukaisesti. Tukikohta-alue on ilmoittanut, että sen henkilöstöä saadaan tarvittaessa nopeasti alueille, joilla on luvattomia ylityspaikkoja.

2. TAVAROIDEN LINJANYLITYS

2.1. Kaupan arvo

Komission asetuksen (EY) N:o 1480/2004¹³ 8 artiklan mukaisesti Kyproksen turkkilainen kauppakamari ja Kyproksen tasavallan viranomaiset ilmoittivat kuukausittain niiden tavaroiden lajin, määrän ja arvon, joille oli myönnetty saateasiakirjat. Molemmat ilmoittavat tavaroista, jotka ovat saapuneet hallituksen hallinnassa oleville alueille tukikohta-alueen hallinnon alaisuuteen kuuluvien *Pergamosin* ja *Strovilian* ylityspaikkojen kautta.

Kyproksen turkkilaisen kauppakamarin mukaan niiden tavaroiden kokonaisarvo, joille oli myönnetty saateasiakirjat, oli 3 933 918 euroa (edellisenä vuonna 3 911 189 euroa). Luvut

¹⁰ Nämä seitsemän itäisellä tukikohta-alueella pysäytettyä laitonta tulijaa luovutettiin Kyproksen tasavallan viranomaisille ja lisättiin niiden henkilöiden kokonaismäärään, jotka ovat ylittäneet linjan laittomasti ja joiden kansallisuudet esitetään asiakirjan SWD(2016) 281 taulukossa VII.

¹¹ Heistä turkkilaisia oli 484, venäläisiä 65, yhdysvaltalaisia 60, syyrialaisia 38 ja iranilaisia 31.

¹² EUVL L 236, 23.9.2003, s. 940.

¹³ Komission asetus (EY) N:o 1480/2004, annettu 10. elokuuta 2004 (EUVL L 272, 20.8.2004, s. 3).

osoittavat, että niiden tavaroiden kokonaisarvo, joille oli myönnetty saateasiakirjat, oli hieman suurempi (0,58 %) kuin vuonna 2014.

Kyproksen tasavallan toimittamien tietojen mukaan linjan ylittäneiden sellaisten tavaroiden yhteenlaskettu kauppaa-arvo, joille oli myönnetty saateasiakirjat, nousi hieman (2,8 %) 3 619 736 euroon (edellisenä vuonna 3 520 045 euroa). Kasvu on ollut huomattavaa muovituotteiden, rakennusmateriaalin, kivitavaroiden ja käsittelemättömän romumetallin osalta. Sidosryhmien mukaan kasvu johtuu pääosin taloudellisen tilanteen vakautumisesta.

Vaikka kauppa hallituksen hallinnassa olevilta alueilta Kyproksen pohjoisosaan ei kuulu vihreää linjaa koskevan asetuksen soveltamisalaan, todettakoon kuitenkin, että sen arvo nousi Kyproksen kauppa- ja teollisuuskamarin lukujen mukaan noin 5,4 prosenttia vuosien 2014 ja 2015 välillä, 1 246 930 eurosta 1 314 271 euroon. Hallituksen hallinnassa olevilta alueilta Kyproksen pohjoisosaan suuntautuvan kaupan osuus oli 36,3 prosenttia päinvastaiseen suuntaan tapahtuneesta kaupasta (35,4 % vuonna 2014).

Kyproksen turkkilaisyhteisö käyttää edelleen kauppajärjestelmää, joka periaatteessa heijastaa vihreää linjaa koskevassa asetuksessa säädettyjä rajoituksia. Järjestelmää ei kuitenkaan aina sovelleta johdonmukaisesti, minkä vuoksi kestävien kauppasuhteiden luominen on vaikeaa. Tärkeimmäksi syyksi kyproksenturkkilaiset sidosryhmät ovat avoimesti ilmoittaneet paikallisen yritystoiminnan suojelun.

2.2. Tavaralajit

Vuonna 2015 kauppaa käytiin eniten muovituotteilla ja seuraavaksi eniten tuoreella kalalla, rakennusmateriaaleilla/kivitavaralla.¹⁴

Markkinoille tuli uusia tuotteita, kuten tekstiilit. Kaikki linjan yli tapahtunut kauppa oli saaren sisäistä kauppaa, vientiä muihin EU-maihin tai kolmansiin maihin ei ollut.

2.3. Sääntöjenvastaisuudet

Raportointijaksolla ei esiintynyt sääntöjenvastaisuuksia.

Kyproksen tasavalta tiedusteli kuitenkin komissiolta linjan ylittäneiden hedelmien ja vihannesten alkuperää ja määriä. Komissio kysyi asiaa Kyproksen turkkilaiselta kauppakamarilta, joka vahvisti, että kaupattavat määrät on todellakin tuotettu Kyproksen pohjoisosassa.

2.4. Tavaroiden liikkumista koskevat esteet ja vaikeudet

Linjan ylittävän kaupan esteitä on edelleen olemassa, mikä on komission ja kyproksenturkkilaisten toimijoiden mukaan syy kaupan vähyyteen.

Kuten aiemmissa kertomuksissa¹⁵ on todettu, kysymystä kyproksenturkkilaisten hyötyajoneuvojen ylityksistä hallituksen hallinnassa oleville alueille ei ole edelleenkään

¹⁴ Taulukko IV asiakirjassa SWD(2016) 281.

ratkaistu. Toistaiseksi tilanne on siis se, etteivät yli 7,5 tonnia painavat kyproksenturkkilaiset hyötyajoneuvot voi ylittää linjaa, jos niillä ei ole Kyproksen tasavallan myöntämiä, kaikilta osin EU:n säännösten mukaisia asiakirjoja. Kyproksen tasavallan viranomaiset ovat ilmoittaneet komissiolle ottaneensa käyttöön määräyksiä, joiden avulla kyproksenturkkilaisten on helpompi saada katsastustodistus ja ammattikuljettajan ajokortti. Komissio on vakuuttunut siitä, että asian ratkaiseminen lisäisi merkittävästi kaupan määrää, koska se helpottaisi tavaroiden kuljetusta. Lisäksi asian ratkaiseminen vahvistaisi talouden toimijoiden välisiä yhteyksiä Kyproksella ja tällä tavoin vahvistaisi merkittävällä tavalla yhteisöjen välistä luottamusta. Kyproksen tasavalta on ilmoittanut komissiolle, että asiaan on löytymässä ratkaisu.

Kuten aiemmissa kertomuksissa on todettu, Kyproksen tasavallan viranomaiset eivät edelleenkään salli jalostettujen elintarvikkeiden tuomista linjan yli terveystarvikkeiden ilmaistua huolensa Kyproksen pohjoisosassa käytetystä tuotantomenetelmästä. Komissio on edelleen sitä mieltä, ettei vihreää linjaa koskevan asetuksen nojalla voida tehdä tilojen tarkastuksia Kyproksen pohjoisosassa sen arvioimiseksi, onko tuotanto unionin sääntöjen mukaista.¹⁵ Vaikka Kyproksen tasavallan viranomaiset voivat vihreää linjaa koskevan asetuksen mukaisesti ottaa näytteitä tuotteista ja analysoida ne, niiden ei tulisi estää kaikkien jalostettujen elintarvikkeiden linjanylitystä. Kyproksen tasavalta on ilmoittanut komissiolle, että hyötyajoneuvokysymykseen on löytymässä ratkaisu.

Edellisten vuosien tapaan kyproksenturkkilaiset kauppiaat ovat raportoineet vaikeuksista saada tuotteitaan kauppajien valikoimiin ja mainostaa tuotteitaan ja palvelujaan hallituksen hallintaan kuuluvilla alueilla. Kuten aiemmin, kauppiaat ovat kertoneet kyproksenkreikkalaisten haluttomuudesta ostaa kyproksenturkkilaisia tuotteita. Lisäksi mainittiin, että molempien yhteisöjen kauppiaat kohtaavat monia hallinnollisia ongelmia halutessaan solmia liikesuhteita toiseen yhteisöön. Talouden toimijoiden on linjan molemmilla puolilla voitava vapaasti solmia toimintansa edellyttämiä liikesuhteita.

Komissio vastaanotti vuonna 2015 valituksia kyproksenturkkilaisilta tuottajilta, jotka väittävät, että Kyproksen tasavallan viranomaiset kieltäytyvät elintarvikkeiden kanssa kosketuksiin tulevien materiaalien, varsinkin muovin, kaupan sallimisesta. Komissio otti asian esiin Kyproksen tasavallan viranomaisien kanssa ja sai kuulla, että viranomaiset soveltavat kyseisiin tuotteisiin samoja vaatimuksia kuin jalostettuihin elintarvikkeisiin.

2.5. Tavaroiden salakuljetus

Tavaroiden salakuljetus on edelleen yleistä, mikä johtuu linjan maantieteellisestä muodosta. Valvontaa suoritetaan linjan läheisyydessä erityisesti kausiluonteisiin ongelmiin puuttumiseksi. Tällaisia ovat esimerkiksi riistan tai ilotulitteiden tuominen hallituksen hallinnassa oleville alueille (myös itäisen tukikohta-alueen kautta).

¹⁵ Ks. esim. yhdeksäs, kymmenes ja yhdestoista kertomus neuvoston asetuksen (EY) N:o 866/2004 täytäntöönpanosta ja sen soveltamisesta aiheutuneesta tilanteesta.

¹⁶ Kymmenes kertomus neuvoston asetuksen (EY) N:o 866/2004 täytäntöönpanosta ja sen soveltamisesta aiheutuneesta tilanteesta.

Kyproksen tasavallan viranomaiset suorittivat 2 689 takavarikointia vuonna 2015 (edellisenä vuonna 2 627). Kyproksen tasavallan takavarikoimien kääretupakan ja savukkeiden määrä kasvoi vuonna 2015: savukkeita takavarikoitiin 244 457 (edellisenä vuonna 140 029) ja kääretupakkaa 399 283 grammaa (edellisenä vuonna 370 794 grammaa). Salakuljetettavien määrien raportoitiin olevan yleensä pieniä. Salakuljetus johtuu hintaeroista ja tupakkatuotteiden korkeammasta verotuksesta Kyproksen tasavallassa. Muita takavarikoituja tuotteita ovat lähinnä immateriaalioikeuksia rikkovat tuotteet sekä maatalous-, eläin- ja meijerituotteet. Yksi salakuljetustapaus vietiin tuomioistuimeen. Useimmissa ilmitulleissa tapauksissa määrätään hallinnollinen seuraamus.

Ilmitulleen salakuljetuksen määrä väheni itäisellä tukikohta-alueella vuonna 2015: takavarikoiteja suoritettiin 351 (edellisenä vuonna 452) ja aikaisempaan tapaan eniten takavarikoitiin savukkeita ja kääretupakkaa.

Puskurivyöhykkeellä sijaitsevan Pylan kylän kyproksenturkkilaisen väestön perinteisten tavarahankintojen osalta (vihreää linjaa koskevan asetuksen 4 artiklan 10 kohta) itäisen tukikohta-alueen hallinto valvoo muun muassa rakennusmateriaalien, kalan ja savukkeiden määriä ja tilastoi ne.

2.6. Kaupan helpottaminen

Komissio etsii edelleen keinoja linjan ylittävän kaupan lisäämiseksi.¹⁷

Heinäkuussa 2015 komissio antoi neuvostolle ehdotuksen¹⁸ vihreää linjaa koskevan asetuksen muuttamiseksi niin, että vahvistetaan se, miten järjestelmää, jolla valvotaan asetuksen (EU) N:o 1151/2012 nojalla rekisteröidyn nimen soveltamisalaan kuuluvia tavaroita, sovelletaan niillä Kyproksen tasavallan alueilla, jotka eivät kuulu Kyproksen tasavallan hallituksen tosiasialliseen hallintaan. Ehdotus perustuu Halloumi/Hellim-juustoa koskevasta väliaikaisesta ratkaisusta saavutettuun yhteisymmärrykseen, johon päästiin puheenjohtaja Jean-Claude Junckerin johdolla hänen vieraillessa Kyproksella 16. heinäkuuta 2015.¹⁹ Ratkaisua sovelletaan Kyproksen yhdistymistä odoteltaessa. Raportointijakson päättyessä ehdotuksen käsittely neuvostossa on kesken.

Kyproksen turkkilainen kauppakamari ilmaisi jälleen olevansa yleisesti kiinnostunut kaikkien elävien eläinten ja eläintuotteiden kauppaa koskevan kiellon poistamisesta sillä edellytyksellä, että kyseiset tuotteet, meijerituotteet mukaan lukien, ovat EU:n sääntöjen ja määräysten mukaisia. Komissio tutkii parhaillaan pyyntöä viljellyn kalan kaupan sallimisesta. Kyproksen tasavalta on toistuvasti ilmaissut halukkuutensa selvittää mahdollisuutta laajentaa niiden tavaroiden luetteloa, jotka saavat ylittää linjan hallituksen hallinnassa oleville alueille.

¹⁷ Vuonna 2011 komissio poisti velvoitteen, jonka mukaan linjan yli kaupattavat perunat on kasvatettava suoraan sertifioituista siemenperunoista.

¹⁸ COM(2015) 380 final, 2015/0165 (NLE).

¹⁹ http://europa.eu/rapid/press-release_MEX-15-5402_en.htm

Komissio kannustaa talouden toimijoita hyödyntämään olemassa olevia liiketoimintamahdollisuuksia ja suhtautuu myönteisesti kauppakamareiden määrätietoiisiin ponnisteluihin.

Kyproksen turkkilainen kauppakamari ja Kyproksen kauppaja- ja teollisuuskamari toteuttavat erään EU-rahoitteisen hankkeen yhteydessä ”Leading by Example” -nimistä hanketta. Siinä nuorille kyproksenkreikkalaisille ja -turkkilaisille tarjotaan työharjoittelumahdollisuutta linjan toisella puolella toimivassa yrityksessä. Hankkeen tavoitteena on edistää kansalaisten ja yritysten välistä vuoropuhelua, luottamusta, yhteistyötä ja sovintoa koko Kyproksen alueella.

Hankkeen puitteissa kauppakamarit järjestivät myös yhteisöjenvälisen korkean tason tapahtuman heinäkuussa 2015. Siihen osallistuivat molempien yhteisöjen johtajat, jotka esittivät näkemyksensä Kyproksen talouden suunnasta sen jälkeen, kun kahtiajakokysymys on saatu ratkaistua. Johtajien mukaan kokonaisvaltainen ratkaisu tuo taloudellisia hyötyjä saaren molemmille yhteisöille, mikä lisää alueen vakautta.

2.7. Unionin tavarat, jotka tuodaan takaisin Kyproksen tasavallan hallituksen tosiasialliseen hallintaan kuuluville alueille sen tosiasialliseen hallintaan kuulumattomien alueiden kautta

Kyproksen tasavallan viranomaiset ovat ilmoittaneet, että 6 280 tavaraa on tuotu takaisin hallituksen hallinnassa oleville alueille sen hallintaan kuulumattomien alueiden kautta. Saatujen tietojen mukaan nämä ylitykset sujuvat hyvin ja tavara liikkuu pääosin Káto Pýrgos – Karavostásin ylityspaikan ja Astromerítis–Zódián ylityspaikan kautta.

3. PÄÄTELMÄT

Kuten aiemmissa kertomuksissa on todettu, Kyproksen tasavallan ja tukikohta-alueen viranomaisten suorittama linjan valvonta hyväksytyissä ylityspaikoissa ja niiden toteuttamat toimet ovat budjettirajoituksista huolimatta tyydyttäviä. Linjan laittomasti ylittävien henkilöiden määrä kasvoi, ja tilanteen kehittymistä on seurattava tarkkaan. Komissio kehottaa jatkossakin tukikohta-alueen hallintoa etsimään toimivan ratkaisun luvattomien ylityspaikkojen ongelmaan.

Komissio on edelleen sitä mieltä, että ylityspaikoilla on erittäin tärkeää soveltaa vaatimuksia, jotka ovat vakaita ja ennustettavia ja jotka takaavat oikeusvarmuuden. Myös EU:n kansalaisten vapaa liikkuvuus on erittäin tärkeää.

Raportointijaksolla komissio muutti vihreää linjaa koskevan asetuksen liitettä I lisäämällä siihen kaksi uutta ylityspaikkaa, Derýneian ja Léfka–Aplíkin. Komissio tukee uusien ylityspaikkojen avaamista taloudellisesti.

Kyproksen tasavallan antamien tietojen mukaan linjan yli tapahtuneen kaupan arvo kasvoi vuonna 2015 hieman (2,8 %), 3 520 045 eurosta 3 619 736 euroon. Samalla niiden tavaroiden arvo, joille Kyproksen turkkilainen kauppakamari oli myöntänyt saateasiakirjat, kasvoi hieman (0,58%), 3 911 189 eurosta 3 933 918 euroon. Eniten kauppaa käytiin muovituotteilla ja seuraavaksi eniten tuoreella kalalla ja rakennusmateriaaleilla/kivitavaralla. Vuonna 2015

tapahtuneesta lievästä kasvusta huolimatta kauppa on kaiken kaikkiaan edelleen vähäistä, mikä johtuu osittain asetuksen tarkoin määritellystä soveltamisalasta. Kaupan arvo on huomattavasti alhaisempi kuin vuonna 2008, jolloin se oli ennätyselliset 6 151 989 euroa.

Kyproksen kauppa- ja teollisuuskamari ja Kyproksen turkkilainen kauppakamari jatkoivat tiivistä yhteistyötä ja kampanjointia Kyproksen kysymyksen ratkaisemiseksi. Niiden mielestä ratkaisusta on taloudellista hyötyä molemmille yhteisöille.

Raportointijaksolla kaupassa oli edelleen joitakin esteitä. Kyproksen tasavallan viranomaiset eivät edelleenkään salli yli 7,5 tonnia painavien kyproksenturkkilaisten hyötyajoneuvojen linjanylitystä eivätkä jalostettujen elintarvikkeiden tuontia. Kyproksen tasavalta on ilmoittanut komissiolle, että näihin kysymyksiin on löytymässä ratkaisu.

Vaikka vihreää linjaa koskeva asetus muodostaa edelleen hyvän lähtökohdan henkilöiden ja tavaroiden siirtymiselle alueille/alueilta, jotka ovat Kyproksen tasavallan hallituksen hallinnassa, komissio on kaiken kaikkiaan edelleen huolestunut kaupan vähäisyydestä. Komissio katsoo, että edellä mainittujen kaupan esteiden poistaminen lisäisi merkittävästi linjan ylittävää kauppaa. Komissio toivoo, että sovintoneuvottelujen käynnissä olevalla kierroksella vallitseva myönteinen ilmapiiri ja kauppakamareiden työ kahden yhteisön liike-elämän toimijoiden välisten yhteyksien lisäämiseksi johtaa taloudellisten siteiden lisääntymiseen.

Tässä tilanteessa komissio luottaa siihen, että Kyproksen tasavalta ja tukikohta-alue tekevät tuloksellista yhteistyötä varmistaakseen neuvoston asetuksen (EY) N:o 866/2004 tosiasiallisen täytäntöönpanon, jota komissio seuraa jatkossakin.